

Klimatanpassning i Trelleborg

Fokus på kustskydd

Johannes Hagström

Hållbarhetsstrateg

TRELLEBORGS KOMMUN

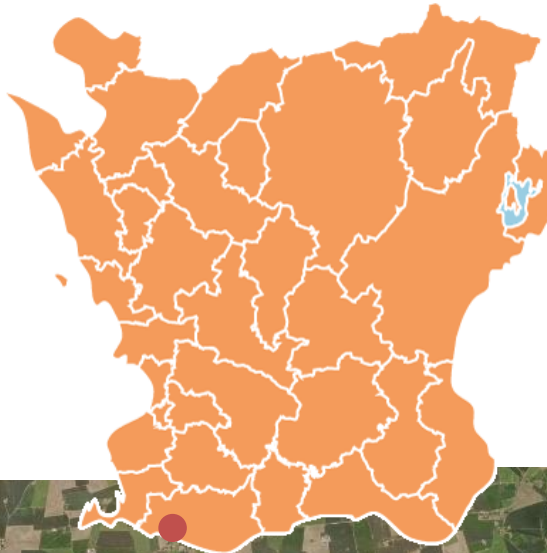
Kort om mig

- Tillväxtavdelningen, Kommunledningsförvaltningen
- Tillämpad klimatstrategi, Lunds universitet
- Länk mellan (del)projekt på förvaltningarna och till politiken
- Omvärldsbevakning och nätverkande
 - Erosionsskadecentrum - samarbetsorgan mellan kustkommuner och andra organisationer
 - Regional kustsamverkan - skapa hållbara lösningar, informera nationella beslutsfattare och stärka statens ansvar.
- Forskningsprojekt

Trelleborgs kommun

- Mer än 30 km kust
- 86 % åkermark, 10+ jordar
- 3 % stränder, våt- ängs- eller hagmark
- 1 % skog

”Trelleborgs kommun har höga ambitioner att driva ett klimatanpassningsarbete som håller hög kunskapsnivå, har brett helhetsperspektiv och som är brett förankrat med samtliga nämnder, förvaltningar och bolag involverade.”

- Kommunstyrelsen 2017: Strategi för de kommande havsnivåhöjningarna: konsekvensbeskrivning, åtgärdsförslag, kostnads- nyttoanalyser och ansvarsfördelning.
- Kommunfullmäktige 2018: Påbörja en tematisk FÖP för området i Trelleborgs kommun "där havet möter land".
- KF 2019: En förvaltningsövergripande arbetsgrupp tar fram underlag för att anlägga kustskydd.

”Trelleborgs kommun ska utgå från IPCC:s scenario RCP8.5 vid hantering av framtida havsnivåhöjning i kustnära planering.

Dimensioneringsnivåer för enskilda planer och områden ska med utgångspunkt från RCP8.5 **anpassas efter lämpliga tidsperspektiv och säkerhetsnivåer.**

Anpassningsbara lösningar förespråkas, och dimensioneringsnivåer och riktlinjer ska kunna **uppdateras i takt med att ny kunskap tillkommer.”**

Vilken havsnivå kan vi förvänta oss?

Baserat på RCP 8,5 (meter, relativt RH2000)

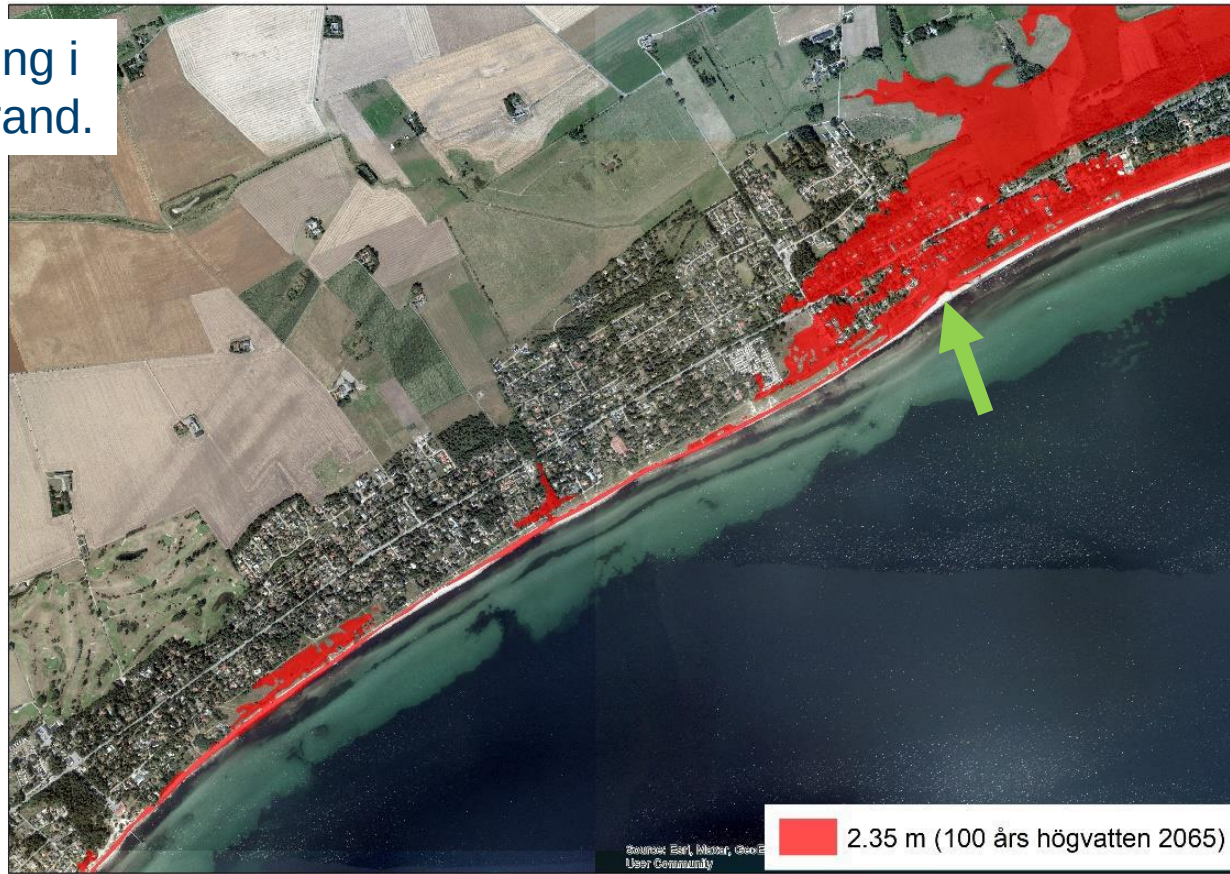
	2020	2065	2100	2150	2200
Stillvattennivå	0,3	0,5	1,0	2,0	3,0
Normalhögvatten	1,35	1,85	2,35	3,35	4,35
100-årshögvatten	1,85	2,35	2,85	3,85	4,85
Extremhögvatten	2,35	2,85	3,35	4,35	5,35

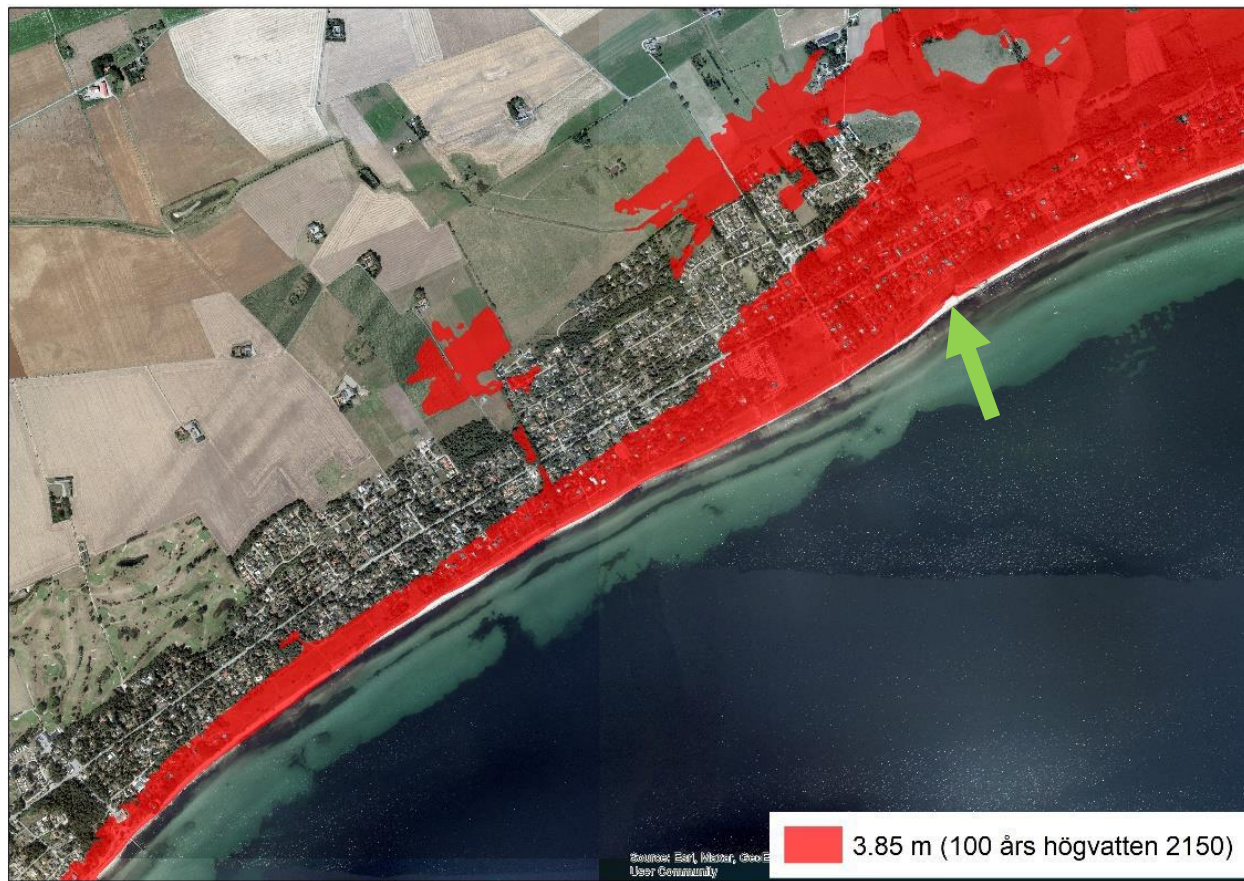
MSB: Högsta beräknade havsvattenstånd år 2100 – 3,04 m.

Ett extremhögvatten idag är normalhögvatten om 80 år.

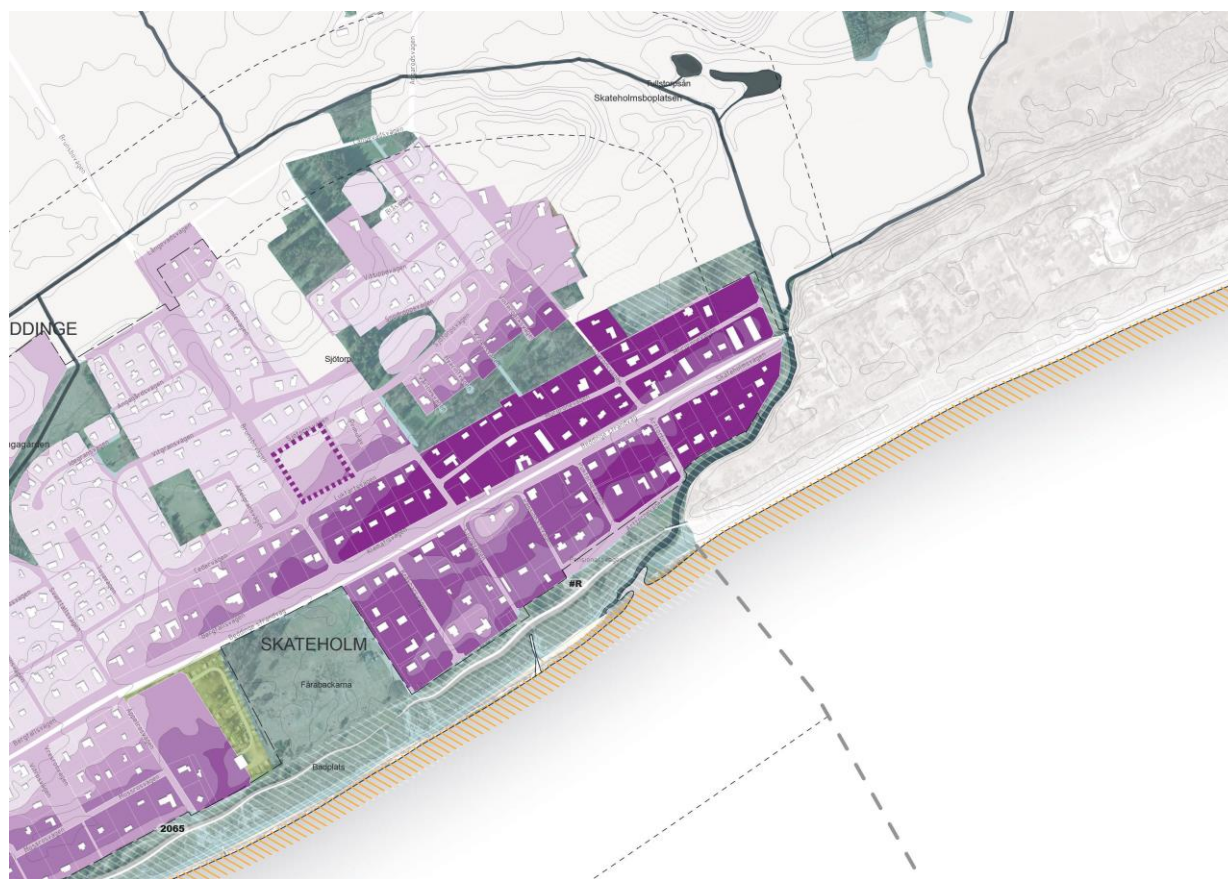

Översvämning i Beddingestrand.

TRELLEBORGS KOMMUN

TRELLEBORGS KOMMUN

Havsnivå +2,35 m.,
normalhögvatten 2100.
1383 byggnader (392 bostäder).

Havsnivå +3,35 m.,
normalhögvatten 2150.
2635 byggnader (877 bostäder).

TRELLEBORGS KOMMUN

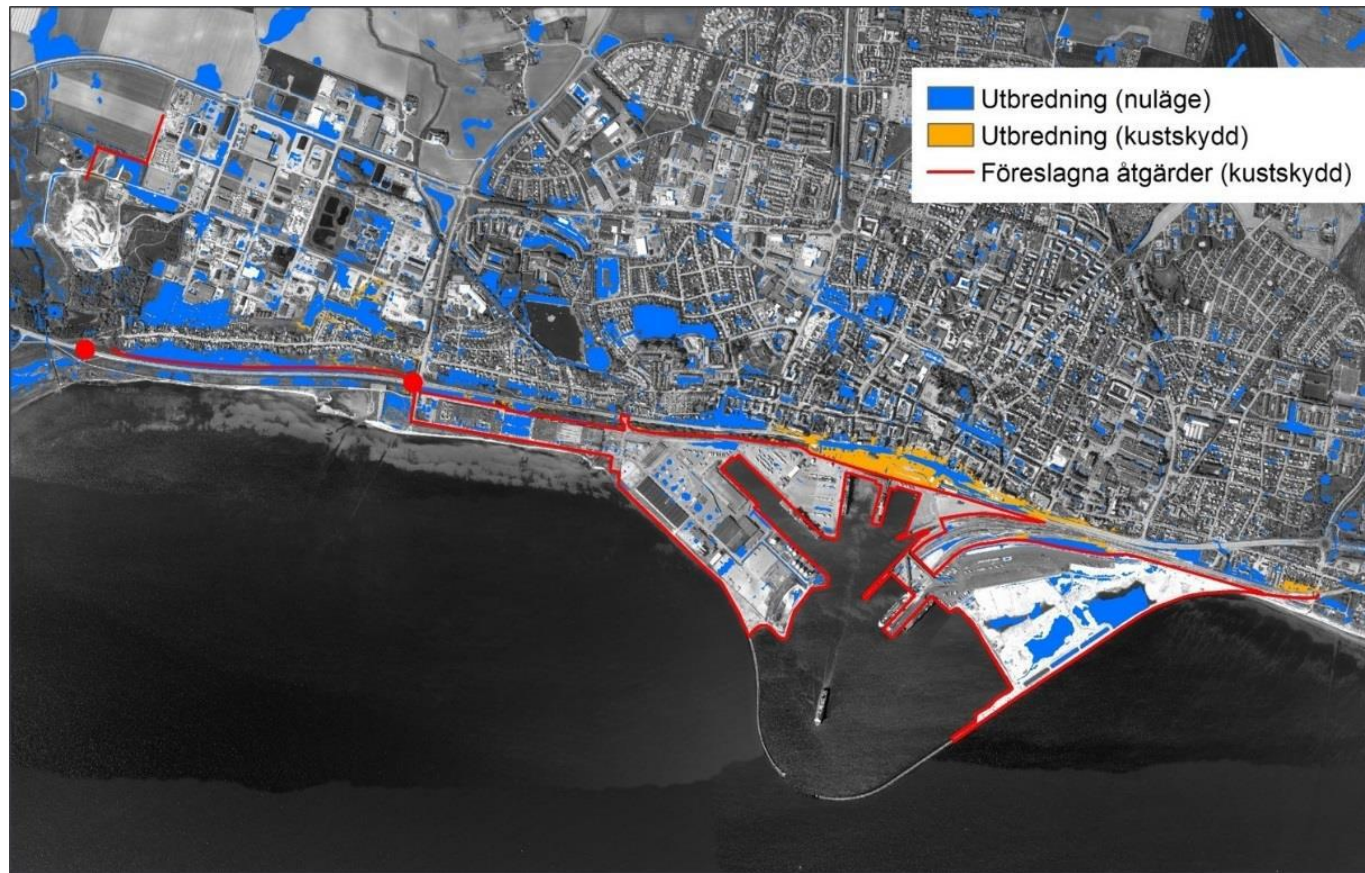

TRELLEBORGS KOMMUN

TRELLEBORGS KOMMUN

Visualisering av
skillnad i
översvämnings-
utbredning vid
klimatkompenserat
100-årsregn.

Bedömning av översvämningsrisk, med omfattande skador, från havet kommande 100 åren - enbart bebyggelse.

A map of the coastline of Trelleborgs kommun, Sweden. A thick red line runs along the coast, indicating areas at risk of flooding. Several white text boxes are overlaid on the map, identifying specific locations. The sea is shown in blue, and the land is in light green and yellow.

Skåre
Tivolihusen

Östra stranden
Gislövs läge
Simremarken
Böste

Beddingestrand

Trelleborg,
Dalköpinge

Smygehamn

TRELLEBORGS KOMMUN

Skillnad på att skydda mot erosion och översvämning.

Erosion: reparera en skada (minska omfattningen av framtida skador).

Översvämning: minimera risken för framtida skador.

Ett skydd, till exempel vall eller mur, har en omedelbar negativ effekt!

På individnivå: kan ge skymd sikt, ökad insyn & förändrade livsbetingelser.

Ska göras så liten som möjligt och/eller kompenseras med andra värden.

Skyddets positiva effekter är omöjliga att säga med säkerhet!

Vet inte hur höga havsnivåerna kommer bli eller när det inträffar.

Påbörjat kostnads- nyttoanalyser

Åtgärder ska vara samhällsekonomiskt motiverade.

Dels kvantitativt.

Åtgärdernas riskreducerande effekt vs. anläggningskostnader.

Dels kvalitativt.

Exempel på viktiga faktorer att väga in:

- markanspråk och konflikter med annan markanvändning
- upplevelsen av skyddet
- påverkan på natur- och kulturvärden
- påverkan på rekreativa värden och turismnäring.

TEMATISKT TILLÄGG TILL
TRELLEBORGS ÖVERSIKTSPLANER

STIGANDE HAV OCH ÖVERSVÄMNING

 TRELLEBORGS KOMMUN

SAMRÅDSHANDLING 2021-10-15

”En händelse med 100 års återkomsttid utgör grunden för beskrivningarna av översvämningsrisker i den här översiktsplanen. Denna gräns ger uttryck för kommunens bedömning av vilken risk som samhället ska skyddas mot.”

www.trelleborg.se/top2035

TRELLEBORGS KOMMUN

Kommunens ställningstaganden:

Utanför detaljplanelagd mark

Markens lämplighet för ny bebyggelse: motsvarande en 100-årshändelse om 100 år för förhandsbesked och bygglov.

Detaljplanelagd mark

Bygglov för nya byggnader på befintliga byggrätter som kompletteringar av sammanhållen bebyggelse:

Grundläggningsnivå minst 0,5 m över medelhavsnivån om 100 år eller klimatanpassa byggnaden.

Planprogram / detaljplaneläggning

Marken ska göras lämplig vid 100-årshändelse under 100 år:

1. säkerställd marknivå vid fasad
2. sammanhängande kustskyddsområde som omsluter den nya bebyggelsen
3. successivt påbyggda översvämningsskydd

Det ska även visas hur marken kan skyddas mot extremhändelse under 100 år (påbyggnadsbara lösningar).

Planerad reträtt:

- Med dagens kunskapsläge finns inget bebyggelseområde som bör avvecklas p.g.a. översvämningsrisk.
- Inte samhällsekonomiskt försvarbart att avveckla ett bebyggelseområde med stora ekonomiska och kulturella värden.

Återkommande aktualitetsprövning:

berörda bygggrätter i detaljplanen upphävas och en reträtt inleds om det inte längre bedöms lämpligt att skydda ett bebyggelseområde 100 år.

Etiska aspekter av anpassning till stigande havsnivåer.

- Vem får vad?
- Vem bestämmer hur och vad?
 - Går det att sätta ett pris på allt?
- Vad vill framtida generationer bevara?
- Anpassningens inverkan på våra rättigheter?
- Vem tar kostnaden?
 - Allas fel ingens ansvar?

(Omarbetad från
Wedin, 2018)

Viktigt att skapa mervärden! Dialog med boende om önskemål.

Ansvarsfördelning

- Upp till varje enskild fastighetsägare att skydda sin egendom.
 - Kommunen har inget uttalat juridiskt ansvar.
- Kommuner får inte gynna enskildas intresse, *likställighetsprincipen*.
 - Har möjlighet att skydda allmänna intressen.
- Gemensamhetsanläggningar/samfälligheter?
 - Delar på ansvar och finansiering.
 - Huvudmannafrågan?

TRELLEBORGS
KOMMUN

